

**DOCUMENTEN BETREFFENDE
DE BRUGSE DRUKKERS
UIT DE 16DE EEUW
JAN VAN GENUWE DE OUDE**

In deel 84 (1947) van onderhavige «Handelingen» hebben wij een biografische nota alsmede een tiental documenten betreffende Jan van Genuwe de oude en zijn zoon, Jan van Genuwe de jonge, gepubliceerd. Daarmede mochten we twee tot dan toe volledig onbekende drukkers aan de vergetelheid ontrukken en ze aan de lijst van de bekende Brugse typografen toevoegen. Intussen zijn nog enkele nieuwe documenten met betrekking tot Jan van Genuwe de oude onder onze handen gekomen.

Op zichzelf genomen brengen deze nieuwe documenten slechts enkele schaarse aanvullingen van biografische aard ; ze bevatten echter geen enkele bijzonderheid in verband met zijn typografische activiteit : zijn beroep wordt er zelfs niet eens in vermeld. Niettemin zijn deze documenten niet van belang ontbloot : niet alleen vullen ze de biografie van een weinig bekende Brugse drukker enigermate aan, maar ze laten ons daarenboven toe onze vroegere bijdrage op enkele plaatsen te rectificeren.

De oudste vermelding, die we tot nog toe van Jan van Genuwe de oude hadden, dateerde van april 1553. Nu treffen we hem reeds drie jaar vroeger te Brugge aan, samen met zijn tweede vrouw, Anna Wesemael. We zien hem nog een tiental keren optreden als voogd over de minderjarige kinderen van Jan de Backere, die met zijn dochter, Anna van Genuwe, was getrouwd. Verder vernemen we dat Jan van Genuwe de oude op 19 april 1570 een huis in de Korte

Winkel te Brugge heeft aangekocht, maar het reeds het volgende jaar, op 2 augustus 1571, heeft verkocht. Ten slotte leren de nieuwe documenten ons dat Jan van Genuwe de oude op 21 maart 1580 nog in leven was en in 1574 nog steeds in de Vlamingstraat te Brugge woonde.

De Vlamingstraat behoort thans ten dele tot de parochie van Sint-Jacob en ten dele tot de parochie van Sint-Walburga. In onze eerste bijdrage hebben we gemeend dat dit ook ten tijde van Jan van Genuwe het geval was. En vermits Jan van Genuwe de oude in zijn testament de kerk, de pastoor en het armbestuur van zijn parochie, die de Onze-Lieve-Vrouw was, had bedacht, besloten we daaruit te mogen afleiden dat Jan van Genuwe de oude op het einde van zijn leven van woonst was veranderd en op het grondgebied van de Onze-Lieve-Vrouweparochie was gaan wonen. We hebben ons daarin zeer vergist. In de 16e eeuw behoorde de Vlamingstraat wel degelijk tot de Onze-Lieve-Vrouweparochie¹, zodat men veilig mag aannemen dat er geen woonstverandering heeft plaats gehad en onze Jan van Genuwe tot het einde van zijn dagen in de Vlamingstraat is blijven wonen.

In onze vroegere bijdrage schreven we, eveneens ten onrechte, dat het te betwijfelen viel of Jan van Genuwe de oude in 1553 reeds zelfstandig drukker te Brugge was, vermits zijn naam niet wordt aangetroffen in de gildeboeken van het librariërs-gilde — die tot 1555 bewaard zijn gebleven — en waarvan het lidmaatschap een vereiste was om het drukkersbedrijf

1. Zie: A. Schouteet, *De grenzen van de Onze-Lieve-Vrouweparochie te Brugge vóór en na 1800*, in *Handelingen van het Genootschap «Société d'Emulation» te Brugge*, CVIII (1971) 300-318.

te Brugge zelfstandig te mogen uitoefenen. Het is echter niet geweten wanneer de Brugse drukkers verplicht werden tot het librariërs-gilde toe te treden². Tot in de eerste jaren van de 17e eeuw was dit nog niet het geval. Overigens blijkt dat Willem de Neve, die van 1611 tot 1663 als drukker te Brugge bedrijvig was, verscheidene jaren zelfstandig heeft gedrukt vooraleer tot dit gilde te zijn toegetroden³.

A. SCHOUTEET

1

1550 november 12. — *Jan van Genuwe en echtgenote Adriana Wemmale doen overdracht ten voordele van Nikolaas Verguus, wonende te Antwerpen, van een rente van 20 pond 1 schelling 9 denier groot 's jaars ten laste van Gerard Bezoete en echtgenote Martine.*

Dominic, Anchemant, XII novembre [1550]. — Jan van Genewe ende Adriane, zyn wyf, gaven up, transporteerden ende droughen in handen over hemlieden ende over huerlieder naercommers Christiaen van Schoonhove, ten behouwe ende proffyte van Claeys Verguus, wonende bin der stede van Antwerpen, ende zyne naercommers, t'zynen vryen eyghindomme ende over zyn vry, proper ende eyghin goet, al dezelve macht, recht, cause ende actie als den voors. Jan van Genewe ende zynen wive hadden of heesschen zouden moghen an dese eerste jeghenwoordighe chaerter van weddinghe bezeghelt met scepenen zeghelen van der Sluus, mentie makende van XXVI lb. I s. IX d. grooten sprekende ten proffyte van den voorn. Jan van Genewe ende ten laste van Gheraert Bezoete ende Martyne uxor, te betalene by zes ponden grooten tsjaers ende vallende telcken XXVen in hoymaent, ende dat totter

2. Zie A. Schouteet, *Inventaris van het archief van het voormalige gild van de librariërs en van de vereniging van schoolmeesters te Brugge*, in *Handelingen van het Genootschap «Société d'Emulation» te Brugge*, dl. C (1963), blz. 234.

3. Over de Brugse drukker Willem de Neve hopen we weldra een afzonderlijke bijdrage te publiceren.

somme van XX lb. I s. IX d. grooten zonder voordr als reste van der voorn. somme te deser date noch onbetaelt zynde ende voort an al dies de voors. chaerter breeder verclaerst, mencioen maect ende inhout, cum garant.

Protocol van Adriaan Schapelynck, klerk van de vierschaar van Brugge, over de jaren 1548-1556, blz. 257-258.

2

1567 april 21. — *Jan van Genuwe en Gislenus de Backere worden aangesteld tot voogden over Jasper, Jacop en Elizabeth, de drie minderjarige kinderen van Jan de Backere en Anna van Genuwe.*

Meester Jan van Genuwe ende Ghelein de Backere juraverunt voochden van Jasper, Coppen ende Betken, liberi Jan de Backere, biervoerdere, by Tanneken van Genuwe, uxor. Actum XXIen april naer Paschen, present: Lem, oversiendere, Boullengier, Spars, scepenen.

Aantekenboek van eedsafleggingen door voogden over de jaren 1558-1575, fol. 198 v., nr. 7.

3

1567 april 26. — *Jan van Genuwe en Gislenus de Backere, voogden over de drie minderjarige kinderen van Jan de Backere en Anna van Genuwe, worden gemachtigd om af te zien van het vaderlijk versterf van hun pupillen tegen een bedrag van 8 pond 1 schelling 4 denier groot.*

Den burchmeestre courpse, Baenst, Boulengier, Despars, Dominicle, Mastaert, Woestyne, Doorne, XXVI april [1567]. — Meestre Jan van Genuwe ende Ghelein de Backere, als voochden van Jasperken, Copken ende Betken, de kinderen van Jan de Backere, biervoerdere, die hy hadde by Tanneken van Genuwe, zynen wyfve, verzochten consent omme over ende uuter name van de voorn. huerlieder weesen quyte te moghen schelden zelve Tanneken, huerlieder moedere, van alle der successie, zo meuble als immeuble, dezelve weesen toecommen ende ghesucesdeert by den overlyden van den voorn. Jan de Backere, huerlieder vadere, midts hebbende zuver boven alle lasten van diere volghende den

inhouden van den gheaffirmeirden state, de somme van VIII lb. I s. III gr., latende voorts de voorn. bezitteghe alleene gherecht in een huus staende in de Ezelstrate ende alle de andere goedinghen van denzelven sterfhuuse, gheene uuteghesteken nocht ghereserveert, al omme beter ghedaen dan ghelaten ende den meesten oorboor ende proffyt van de voorn. weesen, zo zy voochden presenteren te verclaersen by eede in presentie van de voorn. weesens moedere.

Welcken volghende scholden de voorn. voochden quyte 't voorn. Tanneken, der weesens moedere, midts hebbende de voorn. somme van VIII lb. I s. III gr., latende voorts de voorn. weduwe gherecht in 't voorn. huus ende goedinghen als vooren, in de presentie van de voorn. weduwe, die tzelve accepteerde.

In kennessen.

Protocol van Paulus vander Praet, klerk van de vierschaar van Brugge, over de jaren 1560-1567, fol. 221 v.

4

1567 april 26. — *Anna van Genuwe, weduwe van Jan de Backere, belooft een bedrag van 8 pond 1 schelling 4 denier groot aan haar kinderen uit te keren als hun vaderlijk versterf, onder verband van een huis, staande aan de westzijde van de Ezelstraat te Brugge.*

Dominicle, Mastaert, idem dach. — De voorn. weduwe wedde ende beloofde de voorn. voochden ten behouwe van de voorn. kinderen de voorn. somme van VIII lb. I s. III gr. commende over de successie ende versterfnesse hemliedden toecommen ende verstorven by den overlyden van den voorn. Jan de Backere huerlieder vadere, die te betalen zo welcken tyden zy huerlieder zelfs ofte tot eeneghen gheapprobeirden state ghecommen zullen wesen, daerinne verbindende een huus met zynen toebehoorten daerinne zy by verdeele alleene gherecht ghebleven es, staende binnen deser stede ten voorhoofde in de Ezelstrate an de westzyde van diere naesten den huuse toebehoorende Jacop Alveryc an de noortzyde an d'een zyde ende den huuse toebehoorende Reynier Mortier an de zuutzzyde an d'andere, achterwaerts streckende met eender platse van lande ende vryen aysemente daer thenden met vryen thuunmuere ende poortken daerinne totter erfve van den voorn. Mortier duer welc poortken de proprietarissen van desen huuse niet gaen en muegghen noch ghebruuc daerof hebben dan by consente van den proprietarissen van tzelfs Mortiers huuse,

belast met III s. II d. gr. 's jaers landcheins metten huuse van den voorn. Mortier daerof dit voorn. parcheel jaerlicx ghelden moet XVI gr. XVI miten ende d' ander huuse 't remenant, ende noch met III lb. gr. 's jaers losrente den penninck XVIII die men ghelt Ghelein Ketele daerof dit voorn. parcheel jaerlicx ghelden moet de XII s. gr. ende noch verbonden met X lb. X s. gr. te betalen by III lb. gr. 's jaers telcken Kersmesse daerof 't le payement viel Kersmesse lestleden, omme by ghebreke van betalinghe tzelve daeran te verhalen naer de rechten etc. met belofte van houdenesse naer costume onvermindert van huerlieder goede.

In kennessen.

T.a.p., fol. 221 v.-222.

5

(Kort na 1567 april 26). — *Jan van Genuwe en Gislenu de Backere, voogden over de drie minderjarige kinderen van Jan de Backere en Anna van Genuwe, doen bij de weeskamer van Brugge aangifte van het vaderlijk versterf van hun pupillen.*

Jan van Genuwe ende Ghelein de Backere, als voochden van Jasper, Copkyn ende Betkyn, de kynderen van Jan de Backere by Tanneken van Genuwe filia Jan zyne wive, brochten ten pampiere van weesen de groote van den goedinghen de voorn. weesen verstorven by den overlydene van voorn. Jan, de weesens vadere, ende es by vorme van uutcoope zuvere van allen lasten van denzelven sterfhuuse de somme van acht ponden eenen scellinck vier grooten, welcke somme van VIII lb. I s. IIII d. zyn in handen van 't voorn. Tannekyn als moedere metter houdenesse etc. Ende in verzerkthede van diere heeft verbonden een huys met zynen toebehoorten staende aen de westzyde van de Ezelstrate naest 't huys toebehoorende Jacob Alveryc an de nootzyde ende 't huys toebehoorende Regnier Mortier an de zuutzyde als al blyct zoo by de lettren van verdeele als by den lettren van weddynghe beede ghepasseert onder scepenen zeghelen der stede van Brugghe up den XXVIen dagh van april LXVII, clerc Pauwels van Praet.

Weeskamer van Brugge, register van wezen-goederen van Sint-Jacobszestendeel over de jaren 1556-1614, fol. 127 v., nr. 1.

1569 december 5. — *Jan van Genuwe en Gislenus de Backere, voogden over de drie minderjarige kinderen van wijlen Jan de Backere en Anna van Genuwe, verzoeken schepenen van Brugge om toelating te mogen afzien van hun recht aan de boedel van Elizabeth de Backere, wijlen echtgenote van Reaal de Joncheere, mits uitkering door deze laatste van een bedrag van 14 pond groot ten voordele van de voormelde drie kinderen.*

Pardo, raedt, Heede, Sproncholf, Baes, Oudegeerste, Cozyn, 4 decembre [1569]. — Compareren Jan van Genuwe ende Ghilein de Backere, als voochden van Jasperkin, Copkin ende Betkin, de onbejaerde kynderen van wylent Jan de Backere by Tannekin van Genuwe, zyn huusvrauwe, als in de naeme van huerlieder voorn. weesen hoirs ende aeldinghers van huerlieder 's vadersweghe in 't rechte achtste deel van alle ende eenyghelick de achterghelaten goedinghen, meuble ende immeuble, bleven ende bevonden naer de doot ende overlyden van wylent Lysbette Backers t'hueren overlydene de huusvrauwe van Reael de Joncheere, dewelcke verzochten consent etc. omme over ende uut huerlieder weesen naeme te moghen verlycken, verdeelen ende vercavelen metgaders behoerlicke lettren van quictschildinghe te passeren ter cause van de voors. successie met den voorn. Reael de Joncheere, bezittere van tzelfs Lysbettens sterfhuse, up den staet by hem gheaffirmeert in 't college van scepene der stede van Brugghe den 16en ougst 1569, mids by de voorn. voochden hebbende t'huerlieder weezen behouf by vorme van uutcoope van alle de goedinghen, meuble ende immeuble, in den voors. staet verclaerst, de somme van XIII lb. gr. Vlaemsch te wetene : de IX lb. gr. in eenen rentebrief van X s. gr. tsjaers den penninck XVIII, wel ende suffisantelick bezet up een huus in 't Vlaminckstraetkin, ende voorts in ghelde de somme van III lb. gr. Vlaemsch ende voorts gherecht blyvende in een achtste part van VIII lb. gr. gherekent voor quaet, die Marcq van Diesbrouck ten desen sterfhuse sculdich es als wesende ten meesten oirboire ende profyte van de voorn. weesen zo zy dat verclaerden by eede in de presentie van Joos Bernaerts, schoonbroedere van de voorn. weesen, Pieter Alleman ende andere huerlieder vrienden etc. daerinne etc.

Protocol van Joost Lambrecht, klerk van de vierschaar van Brugge, over de jaren 1569-1570, fol. 34.

7

1570 februari 13. — *Jan van Genuwe en Gislenu de Backere, voogden over de drie minderjarige kinderen van Jan de Backere en Anna van Genuwe, geven ontlasting aan Reaal de Joncheere van het recht van hun pupillen aan de nalatenschap van Elizabeth de Backere, wijlen zijn echtgenote, tegen uitkering van een bedrag van 12 pond groot.*

Anchemant, Baes, XIII sporcle 1569. — Meestre Jan van Genuwen ende Gheleyn de Backere, als voochden van Jaspas, Copkin ende Betkin, de kynderen van Jan de Backere die hy hadde by Tannekin van Genuwen zynen wyve als hoirs in de naeme van de voors. weesen van eenen vierendeele van de helft van de achterghelaten goedinghen mueble ende immueble ghebleven ende bevonden naer de doot ende overlydene van Lysbette de Backere 't wyf was van Reael de Joncheere dewelcke comparanten ten zaken naervolghende consent ende octroy hebbende van den ghemeenen college van scepenen deser stede upervoochden etc. also ons scepenen voorn. dat bleec by eender lettre van consente in daten van den vyfsten decembre LXIX staende in 't registryere van Joos Lambrecht scholden quyte den voorn. Reae de Joncheere bezittere van 's voorseyts Lysbette de Backers sterfhuuse up den staet van goede by denzelven Reael inne ghescrijften ghedaen stellen ende den XVIIIen in ougust LXIX by zynen eede gheaffirmeert van alle den deele goede ende successie mueble ende immueble de voors. weesen toecommen ende verstorven by der doot van de voors. Lysbette Backers huerlieder nichte van huer 's vaders zyde ende voort van allen anderen heesschen, commende ende spruutende etc. midts by de voorn. voochden hebbende ten proffyte van den voors. weesen over huerlieder voorseyt recht van successie boven allen comeren ende lasten van denzelven sterfhuuse zuvers ghelts by vorme van uutcoope de somme van XII lb. gr. in betalinghe van dewelcke somme de voors. weesen van nu voordan gherecht blyven zullen in eene rente van X s. gr. tsaers den peninc achtene bezet up een huus met datter toebehoort staende up 't Hoochste van Brugghe toebehoorende meestre Joos Feryn valende telcken in lauwe voor VIII lb. gr. ende de reste van III lb. gr. wort de voorn. bezittere ghehouden ende beloofft by desen te betalen de voorn. voochden te Lichtmesse XVCLXX ende jehens tguendt dies voorseyt es zo bleef de voorn. bezittere alleene gherecht in 't rechte vierde van der helft danof de wederhelft hem als bezittere competeerde van alle ende eenyghelicke de andere goedinghen als huusen erve renten catteilen inschulden ende anders ten voorn. sterfhuuse bevonden ende ooc daerjehens alleene ghe-

last in ghelyc deelen van alle de commeren ende lasten van den voors. sterfhuuse in den voorn. staet verclaerst van welcke lasten dezelve bezittere wedde ende beloofde de voorn. voochden ende weesen te quytten ende indempneren jeghens elcken.

In kennessen.

Protocol van Cornelis de Ruddere, klerk van de vierschaar van Brugge, over de jaren 1569-1571, blz. 88-89.

8

Kort na 1570 februari 13. — *Jan van Genuwe en Gislenuus de Backere, voogden over de drie minderjarige kinderen van Jan de Backere en Anna van Genuwe, doen bij de weeskamer van Brugge aangifte van hetgene hun pupillen door het afsterven van Elizabeth de Backere, wijlen echtgenote van Reaal de Joncheere, is te beurt gevallen.*

De voorn. Jan van Genuwe ende Ghelein de Backere, als voochden van Jasper, Copkin ende Betkin, 's voors. Jan de Backers kinderen, brochten ten pampiere van weesen 't goet dezelve kinderen toecommen by der doot van Lysbette de Backere, 't wyf was van Reael de Joncheere, huerlieder nichte, ende es by vorme van uut-coope zuvers ghelts de somme van twalf ponden grooten, in betalinghe van welcke somme de voorn. weesen toegeheleyt es een rente van X s. gr. tsjaers den penninck XVIII, beset up een huus staende up 't Hoochste van Brugghe toebehoorende meester Joos Feryn voor VIII lb. gr. ende de reste bedraghende IIII lb. gr. moet de voorn. Reael de Joncheere den voochden betalen te Lichtnesse XVCLXXX, al naer 't verclaers van de lettren van verdeele van den XIIIen sporcle XVC LXIX, clerck : Cornelis de Ruddere.

Weeskamer van Brugge, register van wezen-goederen van Sint-Jacobszestendeel over de jaren 1556-1614, fol. 127 v., nr. 2.

9

1570 april 19. — *Adriaan Claeissuene en zijn echtgenote Passchine van Beersele, dragen onder bepaalde voorwaarden aan Jan van Genuwe de eigendom over van een huis, staande aan de noordzijde van de Korte Winkel te Brugge.*

Duvenede, Cosyn, den XIXen in april LXX. — Compareren Adriaen Claeissuene ende joncvrauwe Passchyne van Beerssele, zyne wettelicke ghezellenede, dezelve comparanten erfachtich ende proprietarissen zynde van den parcheele van huuse metten toebehoorten hiernaer verclaerst, alzoo ons scepenen dat ten passerene van desen bleeck by eene chaertre van ghifte bezeghelt met scepenen zeghelen deser stede in daten van den thiensten daghe van decembre XVC LXVIII gheteekent by Bertholmeeus Berot, ghezwooren clercq etc. ons voors. scepenen ten passeren van desen gheetocht, gaven halm ende wettelicke ghifte meester Jan van Genuë, present ende accepterende ten juusten tytyle van coope met elcanderen ghedaen, van eenen huuse met datter toebehoort staende ten voorhoofde in de Corte Wynclē an de noordzyde van der strate naesten den huuse gheheeten Vlaenderen wylen toebehoorende Cornelis Caudelēir an de westzyde an d'heen zyde ende den huuse toebehoorende wylen de weduwe van Jan de Scheerere an de oostzyde an d'ander zyde, achterwaerts streckende totter reye deser stede, met eenen hallinck par. tsjaers daerute gaende ten rechten landscheinse, voort in neghen ponden par. tsjaers grontrente die men ghelt 't commun van Sinte-Wouburghkefcke in Brugghe, ende voort in vyfendertich scellinghen grooten tsjaers den penninck XVIII die men ghelt die van den clooster van de Castaingneboome in Brugghe, ende totdien noch verbonden ende belast met XLVI lb. gr. ter goede rekeninghe, reste van XC lb. X s. gr. loopende schult staende te betalen by IX lb. gr. tsjaers naer 't uutwysen van de lettren van weddinghe danof zynde, met expressen bespreke dat den voorn. acceptant hemlieden comparanten danaf ghehouden wert te quicten ende indempneren jehghens elcken, reserverende de voorn. comparanten t'haerliederwaerts 't ghebruuck ende usufruit van den voorn. parcheele huerlieder beeder leven lanck gheduerende lanxstlevende gheheel ghebruuckende zonder ennighe recompense ende wort bovendien den voorn. acceptant jaerlicx ghehouden te betalen alle de renten uten zelve parcheele gaende midsgaders tzelve huus te onderhouden van alle behoerlicke ende nootzakelicke reparatiën dieder van noode wesen zullen an 't voorn. parcheel gheduerende huerlieder voorn. beede leven ghedaen te zyne ende oock hemlieden comparanten te indempneren van alle Ve, Xe, XXe, XLe ofte Ce penninck ofte ander lasten die by der Conincklycke Majesteyt ofte ander daerup ghestelt zouden moghen worden ; voor 't vulcommen van al twelcke denzelven acceptant verbyndt zyns persoons ende goederen, present ende toecommende, dezelve stellende ende abandonerende ter eerlicke executie, cum garant, behouden de clausule van tailliable.

*Protocol van Jan Telleboom, klerk van de
vierschaar van Brugge, over de jaren
1569-1571, fol. 100 v.-101.*

10

1570 april 19. — *Jan van Genuwe en zijn echtgenote Adriana Wesemale, eigenaars geworden van een huis in de Korte Winkel te Brugge, verbinden zich tegenover de vroegere eigenaars de voorwaarden bij de verkoop en de eigendomsoverdracht bepaald, te zullen nakomen.*

Idem scepenen, idem dach. — Den voorn. meester Jan de Genuwe ende joncvrauwe Adriane van Wezemael, zyne wettelicke huusvrauwe, wedden ende beloofden up den baerblycxsten van hemlieden beeden, elc voor andere ende een voor al zonder divisie, Adriaen Claeysuene ende joncvrauwe Passchyne van Beerssele, zyne wettelicke huusvrauwe, te desen present ende accepterende, schadeloos, quite ende indempne t'houden ter cause van der somme van XLVI lb. XIII s. gr. behouden juste calculatie, reste van XC lb. X s. gr. staende te betalen by IX lb. gr. telcken jaere over den coop van den naerscreven parcheele daer hiervooren den voorn. Adriaen ende zyne huusvrauwe hemlieden elc voor andere ende een voor al by weddynghe jeghens Fransois Schelhavere verbonden hebben, voort hemlieden wel ende ghetrauwelick te laten ghebruucken huerlieder beede leven lanck gheduerende ende den lancxsten levende van hem beeden 't naerscreven parcheel midsgaders te betalen huerlieder voorn. leven lanc gheduerende alle de renten ende lasten uutten zelven parcheele gaende ende tzelve oock te onderhouden van alle behooricke ende nootzakelicke reparatiën dieder ghedurende huerlieder beede leven behouven zullen anne ghedaen te zyne ende tzelve ooc mede te indempneren van alle Ve, Xe, XXe, Ce penninck ofte andere lasten die by der Majesteyt daerup ghestelt zoude moghen worden ende dit al in recompense ofte betalinghe van den coop van den voors. parcheele danof zy comparanten hedent date van desen wettelicke ghifte of ontfaen hebben, voor 't onderhout ende vulcommen van al twelcke zylieden comparanten verbonden hebben ende by desen verbynden huerlieder beede persoonen ende goederen, present ende toecomende, dezelve al stellende ende abbondorende tot vulcommen van desen ter eerlicke executie ende by speciale verbonden ende ypotequierden dezelve comparanten daerinne 't voorn. parcheel omme by ghebreke van al tguendt dies voors. es ende elc point van dien byzondere tzelve ghebreck daeranne te moghen verhalen

ende recouvreren by vercoopinghe metten keersse thende behoorlick halleghebot alaftzelve parcheel by decrete ofghewonnen ware zonder breeder recht ofte wettelichede daeromme te moeten oirboiren anders dan dese jeghenwaardighe.

In kennessen etc.

T.a.p., fol. 101 r.-v.

11

1571 februari 8. — *Joos Bernaerts, gehuwd met Anna van Genuwe, de weduwe van Jan de Backere, stelt zich borg voor het onder hem berustende bezit van de drie minderjarige kinderen uit het eerste huwelijk van zijn vrouw.*

Op den VIIIen sporcle XVC LXX Joos Bernaerts, ghetraut hebbende de moedere van dese weesen, heeft zekere ghedaen voor XII lb. I s. III gr. die hy onder hem heeft van dezelve kinderen, te wetene : VIII lb. I s. III gr. van 's vaders doot ende III lb. gr. commende van der doot van 't wyf van Reael de Joncheere, mette personen van Jan Bernaerts ende Joos vander Moere, beede matse-naers, elc voor al, volghende de acte staende up de weeseferie ende mitsdien ontslaghen 't voorn. huus van 't verbant hierboven.

Weeskamer van Brugge, register van wezen-goederen van Sint-Jacobszestendeel over de jaren 1556-1614, fol. 127 v, nr. 3.

12

1571 augustus 2. — *Jan van Genuwe, op 19 april 1570 onder bepaalde voorwaarden eigenaar geworden van een huis aan de Korte Winkel te Brugge, verbindt zich de volledige schuld, waarmede dit huis is belast, voor zijn rekening te nemen.*

Nieuwenhove, Anchemant, anderen ougst LXXI. — Comparerende meester Jan van Genuwe welcke comparant verclaersde hoe hy op den XIXen van april LXX ghifte ontfaen heeft van Adriaen Claeysuene ende joncvrauwe Passchyne van Beisele, zyn wyf, van eenen huuse met zynen toebehoorten, staende ten voorhoofde in de Corte Wyncle an de noordzyde van de straete, metten conduyten ende lasten by den lettren van ghifte verclaerst naer 't uutwy-sen van denzelven ghifte in daten van de voorn. XIXen april LXX

gheteekent J. Telleboom ende onder andere belast staet met XLVI lb. XIII s. gr. loopende schult te goede rekeninghe, danof hy comparant hem Adriaen ghehouden es te indempneren, verclaers dezelve comparant t'onslieder voors. scepenen presentie ende jeghenwoordichede hoe hem wel kennelick es dat dezelve loopende schult meerder es ende dat hy ghehouden es denzelven Claeysuene ter cause van dien jeghens elcken van zovele als die es naer't uutwysen van de weddinghe danof zynde sprekende ten profritte van (1) te quyten ende ontlasten costeloos ende schadeloos zo hy by desen beloofd ende dit in de presentie van Melchior vander Camme dese jeghenwoordighe ten profritte van denzelven Claeysuene accepterende omme hem dies te valideren zo zynen raet ghedraghen zal.

Protocol van Jan Telleboom, klerk van de vierschaar van Brugge, over de jaren 1571-1572, fol. 35 v.

13

1571 augustus 2. — *Jan van Genuwe draagt onder bepaalde voorwaarden aan Joos Bernaerts de eigendom over van een huis, staande aan de noordzijde van de Korte Winkel te Brugge.*

Sproncholf, Huustync, 24 decembre 71. — Compareren in persone Jan van Genuwe, dewelcke kende ende leede wel ende duechdelick vercocht hebbende Joos Bernaerts, die insghelickx van den voorn. Jan van Genuwe kende ghecocht t'hebben een huus met zynen toebehoorten staende ten voorhoofde in de Corte Wyncle daerof de voors. Jan van Genuwe den voorn. Joos metten naerscreven laste van renten ende met laste van betalinghe van de onderscreven prys van den coop van desen huuze halm ende wettelicke ghifte ghegheven heeft ende gheeft by desen, staende tzelve huus an de noordzyde van de strate naesten den huuze gheheeten Vlaendren, wylen toebehorende Cornelis Caudelier an de westzyde an d'een zyde ende den huuze toebehorende wylent de weduwe van Jan de Scheerrere an de oostzyde en d'ander zyde, achterwaerts streckende totter reye deser stede, met eenen hallinck paris is tjaers daeruute gaende ten rechten lantcheinse, voorts in IX lb. paris is tjaers grontrente die men ghelt 't commun van Sint-Wouburghekercke in Brugghe ende voorts in XXXV s. gr. tjaers losrente den penninck XVIII die men ghelt die van den cloostre van de Castaigneboome in Brugghe ende tottedien noch verbonden ende belast in XXIII lb. loopende scult, deel van L lb. gr. reste van XC lb. X s. loopende scult staende te betalen by IX lb. gr.

tsjaers daerof 't eerste payement van dezelve reste verschynen zal binnen 2 jaeren eerstcommende, die men ghelt naer 't verclaeren van de lettren danof zynde, voorts zo vermach Adriaen Claissuene ende joncvrauwe Passchyne van Beerssele, zyn huusvrauwe, huerlieder beede leven lanc gheduerende 't voorn. gheheel huus ghebruucken om niet, ende voorts zo zyn de voors. comparanten gehouden te betalen alle de renten uuten zelve parcheele gaende metgaders tzelve huus te onderhouden van behoirlicke reparatiën dieder an 't voorn. parcheel van noode wesen zullen huerlieder beede leven lanc an 't voorn. parcheel ghedaen te zyne, ende ooc den voorn. Adriaen ende zyn wyf te indemneren van alle Ve, X, XX, XL, C penninck ofte andere lasten die by der Majesteyt daerup ghestelt zouden worden, al volghende den comparanten lettren van ghiften ende bespreken voorscreven daerinne gheroert in daten van den XIXen aprilis XVcLXX gepasseert, onderteekent bv. Jan Telleboom etc., voor de somme van tzeventich ponden grooten Vlaensch boven de voors, lasten van twee ponden thien scellinghen grooten tsjaers ende eenen hallinck par. mids dat alle d'andere lasten allersins staen, commen ende wesen zullen ten laste van den voors. Jan van Genuë, zyn huusvrauwe metgaders by huerlieder hoirs ende naercommers, te ghelden ende betalen dezelve somme van LXX lb. gr. de weduwe, hoirs ende aeldinghers van den voors. Jan van Genuë, te wetene : VIII lb. gr. 's daechs naer 't overlydene van de lancxt levende van den voors. Adriaen Claissuene ende zyn huusvrauwe, voorts VIII lb. gr. binnen eenen jaere daernaer eerstvolghende ende also voorts telcken jaere daernaer volghende VIII lb. gr. totter vulle betalinghe van de voors. somme van LXX lb. gr. daerinne etc. up eerlicke executie ende by speciale 't voorn. huus metten toebehoorten omme by ghebreke etc. naer de rechten, wetten ende costumen der stede van Brugghe ; dies es bespreck indien de voors. Adriaen Claissuene ende zyn huusvrauwe beede overleden deser weerelt voor den voorn. Jan van Genuë dat in dien ghevalle deze ghifte ende coop extinct ende te niete wesen zal ende dat de voors. van Genuë van den voors. huze zal moghen ghebruucken als van zyn vry proper goedt, nemaer indien de voors. Adriaen of zyn huusvrauwe of yemant van hemlieden beeden overleefden den voorn. Jan van Genuë zal desen coop blyfven stede houden zo voors. es, ingaende naer tzelfs Adriaen ende zyn huusvrauwe beede overlyden ende niet eer zo voors. es, blyvende zo langhe de hoirs ende heritiers van den voors. Jan van Genuë ende zyn huusvrauwe ghelast in de betalinghe van zulk reste als zy alsdan van de voors. loopende scult t'achteren wesen zullen midsgaders in de betalinghe van den achterstallen van de rente tot huerlieder beede overlyden, onderhoudt

van reparatien vrylastinghe van 's princes lasten, ghebruucaemhede van huze ende lasten voorscreven, belovende de voorn. Jan van Genuwe desen coop te doen advoueren by zyn huusvrauwe dies verzocht zynde. Ende es te wetene dat hierof ghemaect zyn twee lettren van eenen inhoudene, den eenen tot bewaernesse van den voorn. Joos Bernaerts in stede van de ghifte van den voors. huze ende den anderen tot bewaernesse van de toecommende weduwe ende hoirs van den voorn. Jan van Genuwe in stede van weddinghe van de voors. beloofde scult.

In kennessen etc.

Protocol van Joost Lambrecht, klerk van de vierschaar van Brugge, over de jaren 1570-1572, fol. 209-210 v.

14

1572 februari 4. — *Arnoud de Backere, wonende de Dijon in Bourgoigne, medeerfgenaam van Elizabeth de Backere, wijlen echtgenote van Reaal de Joncheere, ziet af van zijn recht aan de boedel van de voornoemde Elizabeth ten voordele van de drie minderjarige kinderen uit het huwelijk van Jan de Backere en Anna van Genuwe alsmede van Gislenus de Backere. Namens deze minderjarige kinderen treden hier op hun voogden : Jan van Genuwe en de voormelde Gislenus de Backere.*

Snouckaert, Mastaert, 4 sporcle 71. — Compareert in persooone Aernoudt de Backere filius Jooris, wonende te Dijon in Hooch Bourgoigne, als hoir ende aeldinck in de rechte helt van een derde stake van 's vaders zyde van de naerghelaten goedinghen van wy-lent Lysbette Backers, t'hueren overlydene de huusvrauwe van Reael de Joncheere, zyn moye was als zy leefde, dewelcke schalt quicte Joos Bernaerts, als stiefvadere, midsgaders Jan van Genuwe ende Ghilein de Backere, als voochden van Jasparkin, Betkin ende Copkin, de onbejaerde kynderen van Jan de Backere by Tanneken van Genuwe, zyn huusvrauwe, midsgaders den voorn. Ghilein in zyn eighen naeme, present, ende anderssins aeldinghers in de 2 staken van 3 van 's voorseyts 's vaders zyde ende van de naerghelaten goedinghen van zulcken deele rechte cause ende actie als zy ontfaen ende ghelicht hadden zo uut huerlieder hoofde als uut den hoofde van hem comparant ende weesen in doot ghedeelt hadden uut den sterfhuuze van de voors. Lysbette Backers hemlieden ende elc sonderlinghe daerof by desen quyte scheldende ende hem houdende daerof wel vernoucht in tghuene dat zy den comparant,

nu in 't land ghecommen zynde, wel ende duechdelick van dezelve successie vernought ende wel betaelt hebben mids zekere somme van penninghen daerof hy hem content houdt ende hem gherefundeert dies zy over hem ende anders hem toebehooren uuten voors. sterfhuze ontfaen hadden tzelve recht by dien zo verre als 't noodt zy twelcke hem ten sterfhuze competeerde ende hy daer eenichsins zoude moghen ofte niet t'heessen etc. van de voochden midsgaders van Ghilein zo verre als elc raecken mach by desen cedeerden ende transporteerden ende belovende hemlieden nichte ende voorn. bezittere ofte anderen wie 't zy ter cause van dien nemmermeer te molesterne in eenigher manieren ende behouden al tzelve by zyn huusvrauwe als 't noodt waere te doen ratifieren, al up verbandt ende up eerlicke executie.

In kennessen.

T.a.p., fol. 225 v.-226.

15

1572 februari 4. — *Adriana Wesemale, echtgenote van Jan van Genuë, keurt de verkoop en de overdracht van een huis in de Korte Winkel te Brugge, gedaan door haar man op 24 december 1571, goed.*

Idem dach, idem scepenen. — Compareert Adriane Wezemale, d'huusvrauwe van Jan van Genuë, ten naervolghende zaecken suffisantelick geautoriseert by denzelven Jan, medecomparerende, hueren man, dewelcke naer ghehadt t'hebben lecture van de contracte ende ghifte by hueren man ende Joos Bernaerts ghedaen van zekeren huuze in de Corte Wynclde up den XXIIIen decembre 1571, duer dewelcke deze jeghenwoordighe gesteken es, verclaersde hoe zou tzelve contract ende ghifte by desen advouerde ende ratifierde by desen daeromme dat noodt zy denzelven Joos, present ende van denzelven huze oic ghifte ghevende ende huer verbindende in de bespreken ende conditiën by dezelve lettren verclaerst ende dezelve van weerden houdende al ghelyck of zou comparante ten voorn. daghe mede ghecompareert hadde met haeren man ende mede geobligiert was geweest.

In kennessen.

T.a.p., fol. 226.

16

1574 maart 6. — *Juliaan Cesar, namens hemzelf alsmede namens de andere erfgenamen van Adriaan Claeissuene, laat wettelijk beslag leggen op een bedrag, dat in handen is van Jan van Genuwe en aan de weduwe van de voormelde Adriaan Claeissuene toebehoort.*

Sproncholf, Oyseel, VI maerte 1573. — Dat wy waeren als scepenen in de Vlamyncstrate voor 't huus daer Jan van Genuwe te dien tyden innewuende aldaer voor ons compareirde Juliaen Cesar, zo over hem zelven alsook machtich over d'andere zyne medehoirs van Adriaen Claeysins, dewelcke wettelick dede arresteren metten heere ende metter wet onder ende in den handen van den voorn. Jan van Genuwe alzulcke somme van penninghen als dezelve Jan onder zyn handen ende bewelt hadde toebehoorende de weduwe van den voorn. Adriaen Claeysins in minderinghe ende omme daeranne te verhalen ende recouvreren furnissement van zeker sententie ghewesen ter camere deser stede tot voordeele van den arrestanten den XXen dach van sporcle laetsleden metten costen daeranne clevende, behouden alle rechten.

In kennessen.

Protocol van Jan Spetael, klerk van de vierschaar van Brugge over de jaren 1573-1576, blz. 70.

17

1577 april 18. — *In vervanging van Gislenuus de Backere, overleden, wordt Laurens Boens aangesteld om, samen met Jan van Genuwe, voogd te zijn over de minderjarige kinderen van Jan de Backere en Anna van Genuwe.*

Up den XVIIIen april LXXVII Laureyns Boens zwoer voocht in stede van Gheleyn de Backere, overleden, present Jan van Genuwe, te vooren voocht. Actum als boven, scepenen: vanden Heede ende Wynckelman.

Weeskamer van Brugge, register van wezen-goederen van Sint-Jacobszestendeel over de jaren 1556-1614, fol. 127 v., nr. 3.

1580 maart 21. — *Jan van Genuwe, voogd, en Joos Bernaerts, stiefvader van de drie minderjarige kinderen van wijlen Jan de Backere en Anna van Genuwe, delen de weeskamer van Brugge mede dat het bezit van deze kinderen drie verminderingen heeft ondergaan, respectievelijk van 2 pond 2 schelling 2 denier groot, van 20 schelling groot en van 10 schelling groot.*

Up den XXIen maerte LXXX de voorn. Jan van Genuwe, als voochd, ende Joos Bernaerts, ghetraut hebbende de moedere van de voorn. weesen, verclaersden dat 't deel van Jasper in de voorn. goedinghen vermindert es van II lb. II s. II gr., by den voorn. Joos Bernaerts betaelt an 't ambocht van de matsenaers voor 't vrydom van denzelven ambochte voor denzelven Jasper die 't voorn. ambocht gheleert heeft metten voorn. Joos Bernaerts, zynen schoonvadere, twelcke zy versochten hier ghenoteert t'hebbene.

Dezelve gaven bet voorts te kennen dat tsident 't passeren van den verdeele jeghens Reael de Joncheere, zy betaelt hebben an zekere hoirs ghecommen zynde uut Vranckerycke dewelcke met dese weesen deelen mosten ten sterfhuuse van 't wyf van den voorn. Reael XX s. gr. over den uitcoop van 't deel van dezelve hoirs tot profyete van dese weesen, welcke XX s. gr. ghemynt moeten worden van de bovenscreven goedinghen.

Actum als boven, present d'heeren Jan Sochove ende Anthuenis de Schietere scepenen.

Dezelve gaven aldoo noch te kennen dat de voorn. Joos Bernaerts verschoten heeft voor de wettelicke brieven van 't consent ende verdeel ghepasseert jeghens Reael de Joncheere metgaders van de vacatiën van Joos Lambrecht ende Cornelis de Ruddere, clercken, in 't maken van den uitcoop jeghens denzelvan Reael tsamen tien scellinghen gr.

Weeskamer van Brugge, register van wezen-goederen van Sint-Jacobszestendeel over de jaren 1556-1614, fol. 127 v. nr. 4.